

Обґрунтування
схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта - постанови
НКРЕКП «Про затвердження Порядку набуття, припинення і
призупинення статусу адміністратора передачі даних».

02 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» від 10 червня 2023 року № 3141-ІХ (далі – Закон), яким транспоновано в українське законодавство положення Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року щодо доброчесності та прозорості оптового енергетичного ринку.

Відповідно до пункту 15⁵ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), належить, крім іншого, визначення порядку набуття, призупинення і припинення статусу адміністратора передачі даних.

Згідно з пунктом 3 частини другої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, НКРЕКП протягом дев'яти місяців має привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

На виконання вимог законодавства Департаментом енергоринку підготовлений проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку набуття, припинення і призупинення статусу адміністратора передачі даних».

Зазначеним проєктом постанови визначається:

- процедура набуття статусу адміністратора передачі даних;
- технічні та організаційні вимоги щодо подання даних адміністратором передачі даних;
- умови призупинення та припинення статусу адміністратора передачі даних;
- форма заяви про набуття статусу адміністратора передачі даних.

Ураховуючи зазначене, пропонуємо схвалити та оприлюднити на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень і пропозицій проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Порядку набуття, припинення і призупинення статусу адміністратора передачі даних».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Порядку
набуття, припинення і
призупинення статусу
адміністратора передачі даних

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок набуття, припинення і призупинення статусу адміністратора передачі даних, що додається.
2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Порядок набуття, призупинення і припинення статусу адміністратора передачі даних

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає технічні та організаційні вимоги щодо подання інформації адміністратором передачі даних Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), порядок набуття, призупинення і припинення статусу адміністратора передачі даних.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на учасників оптового енергетичного ринку, юридичних осіб, які на підставі договору про передачу даних з учасником оптового енергетичного ринку відповідають за збір, агрегацію та подання НКРЕКП інформації про здійснені учасником оптового енергетичного ринку господарсько-торговельні операції відповідно до оптових енергетичних продуктів, або які бажають здійснювати таку діяльність.

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

адміністратор передачі даних (далі – АПД) – учасник оптового енергетичного ринку або юридична особа, яка на підставі договору про передачу даних з учасником оптового енергетичного ринку відповідає за збір, агрегацію та подання Регулятору інформації про здійснені учасником оптового енергетичного ринку господарсько-торговельні операції відповідно до оптових енергетичних продуктів;

заявник – учасник оптового енергетичного ринку або юридична особа, що має намір набути статус АПД;

реєстр адміністраторів передачі даних – система збору, накопичення та обробки даних про АПД.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу» та інших нормативно-правових актах, що регулюють відносини у сфері енергетики.

1.4. НКРЕКП створює та веде Реєстр адміністраторів передачі даних (далі – Реєстр), інформація з якого оприлюднюється на вебсайті Регулятора.

2. Процедура набуття статусу адміністратора передачі даних

2.1. Для набуття статусу АПД заявник подає НКРЕКП заяву (реєстраційну форму) за формою, наведеною в додатку до цього Порядку.

Заява подається українською і англійською мовами в електронній формі шляхом заповнення форми на сайті НКРЕКП.

Заяву можуть подати заявники, наявні у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, які не є резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України» та щодо яких не здійснюються заходи контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідальність за достовірність даних несе заявник.

2.2. У разі неповного та/або некоректного заповнення заяви НКРЕКП протягом 10 робочих днів з дня отримання заяви письмово повідомляє заявника про необхідність усунення виявлених недоліків. Заявник має їх усунути та не пізніше 10 робочих днів з дня направлення Регулятором запиту надати додаткову інформацію/пояснення/підтвердні документи.

2.3. Якщо заявник протягом 10 робочих днів з дня направлення Регулятором повідомлення відповідно до пункту 2.2 цієї глави не надає додаткову інформацію/пояснення/підтвердні документи, вважається, що заявник відмовився від набуття статусу АПД.

2.4. Якщо в наданих додатково інформації/поясненнях/підтвердних документах не усунуто виявлені недоліки та/або містяться некоректні дані, НКРЕКП припиняє процедуру реєстрації, про що письмово повідомляє заявника не пізніше 5 робочих днів з дня отримання повторного пакету документів.

2.5. Після виконання вимог пунктів 2.1 – 2.4 цієї глави НКРЕКП направляє Заявнику копію «Технічних специфікацій для адміністраторів передачі даних».

Цей документ детально описує технічну специфікацію інтерфейсів обміну даними, а також відповідні процеси для подання даних, включаючи додаткові деталі, пов'язані із заходами інформаційної безпеки, яких повинні дотримуватися АПД.

Заявник зобов'язаний не розголошувати зміст «Технічних специфікацій для адміністраторів передачі даних» будь-яким іншим особам, включаючи

органи державної влади, підприємства, установи та організації усіх форм власності та підпорядкування.

2.6. Протягом 90 днів з дня направлення Регулятором Заявнику копії «Технічних специфікацій для адміністраторів передачі даних» Заявник направляє Регулятору документацію, що підтверджує відповідність вимогам, встановленим цим Порядком (у тому числі «Технічній специфікації для адміністраторів передачі даних»).

2.7. Регулятор не пізніше ніж через 15 робочих днів після отримання інформації, зазначеної в пункті 2.6 цієї глави, має право запитувати додаткову інформацію залежно від обсягу наданої інформації, кількості та різноманітності джерел даних та інших факторів. Заявник повинен надати відповідь на запит Регулятора протягом 10 робочих днів з дня направлення Регулятором запиту.

2.8. У разі неотримання Регулятором в строки, встановлені пунктами 2.6 та/або 2.7 цієї глави, документів, що підтверджують відповідність вимогам, встановленим цим Порядком, вважається, що заявник відмовився від набуття статусу АПД.

2.9. У разі виявлення невідповідності наданих відповідно до підпункту 2.7 цієї глави документів вимогам, встановленим цим Порядком, НКРЕКП припиняє процедуру реєстрації, про що письмово повідомляє заявника не пізніше 15 робочих днів з дня отримання відповідних документів.

2.10. У разі підтвердження відповідності вимогам, встановленим цим Порядком, Заявник допускається до тестування програмного забезпечення, яке триває не менше двох тижнів.

2.11. Детальний опис тесту та критерії успішності тестування містяться в «Технічних специфікаціях для адміністраторів передачі даних».

2.12. У разі непроходження процедури тестування, НКРЕКП припиняє процедуру реєстрації, про що письмово повідомляє заявника протягом 5 робочих днів з дня закінчення тестування.

2.13. У разі успішного проведення тестування НКРЕКП протягом 20 робочих днів приймає рішення про набуття Заявником статусу АПД.

2.14. Після прийняття рішення про набуття статусу АПД, НКРЕКП створює облікові дані АПД.

2.15. НКРЕКП не несе відповідальності за будь-які збитки, спричинені збоєм в роботі систем АПД та будь-яких пов'язаних процесів і процедур. При

перевірці Регулятором політик безперебійності процесів та безпеки кожного заявника, не передбачено жодного схвалення рішень щодо гарантії якості чи прийняття відповідальності за адекватність систем безперебійності процесів чи безпеки будь-якого заявника.

2.16. Заявники зобов'язані повідомляти НКРЕКП про будь-які зміни стосовно наданої в процесі набуття статусу АПД інформації та направити оновлену інформацію невідкладно, але не пізніше 3 робочих днів з дня виникнення таких змін.

3. Технічні та організаційні вимоги

3.1. З метою забезпечення ефективного, дієвого та безпечного обміну та обробки інформації, АПД повинні відповідати технічним та організаційним вимогам щодо подання даних, зокрема, забезпечувати безпеку, конфіденційність і повноту інформації, можливість виявлення та виправлення помилок у звітах даних, можливість автентифікації джерела інформації та забезпечити безперебійність діяльності з передачі даних.

3.2. АПД забезпечує процедури й механізми фізичної та електронної безпеки, спрямовані на:

захист своїх інформаційних систем від зловживання чи несанкціонованого доступу;

запобігання несанкціонованому розголошенню конфіденційної інформації;

забезпечення безпеки та цілісності даних.

У разі порушень фізичних та/або електронних заходів безпеки АПД має не пізніше наступного дня письмово повідомити:

НКРЕКП та надати звіт про інцидент із зазначенням характеру інциденту, заходів, вжитих для усунення інциденту, та ініціатив, вжитих для запобігання подібним інцидентам;

своїх клієнтів, які постраждали від порушення безпеки.

3.3. АПД повинен використовувати системи та засоби, які є відповідними та достатньо надійними для забезпечення своєчасності, безперебійності та регулярності передачі даних, зокрема:

1) мати відповідні плани заходів на випадок надзвичайних ситуацій для забезпечення своєчасної передачі даних (АПД повинен забезпечити учасникам оптового енергетичного ринку, які йому звітують, можливість повідомляти інформацію у встановлені терміни);

2) мати механізми забезпечення безперебійності виконання функцій АПД, включаючи відповідні ресурси та резервні засоби, що гарантують:

дублювання апаратних компонентів, що дозволяє перемикатися на резервну інфраструктуру, включаючи підключення до мережі та канали зв'язку;

резервне копіювання важливих для діяльності даних і актуальної інформації про необхідні контакти, забезпечення зв'язку АПД з учасниками оптового ринку та НКРЕКП;

процедури переходу до служб звітування даних із резервної інфраструктури та роботи з ними;

підготовку персоналу щодо функціонування механізмів забезпечення безперебійності діяльності, ролей окремих осіб, у тому числі спеціального персоналу з питань безпеки, готового негайно реагувати на збої в роботі системи.

АПД має оприлюднювати на своєму вебсайті та у той же день інформувати НКРЕКП та своїх клієнтів про будь-які перерви в обслуговуванні чи передачі даних, а також про очікуваний час для відновлення передачі даних.

Не пізніше ніж через 15 робочих днів після перерви передачі даних АПД має надати Регулятору звіт про причини перерви та дії, що були вжиті для запобігання повторенню таких перерв. Крім того, АПД повідомляє про передачу всіх даних, які не були передані до НКРЕКП під час такої перерви.

АПД повинні зберігати інформацію, передану до НКРЕКП, протягом 2 років з дати передачі даних.

3.4. АПД повинен мати системи (засоби) перевірки та контролю, щоб гарантувати:

1) достовірність джерел інформації, створеної або зібраної АПД. При передачі іншої інформації, ніж їх власні дані, АПД повинен гарантувати (підтвердити) особу учасника оптового енергетичного ринку або особу, яка подає інформацію від імені учасника оптового енергетичного ринку;

2) що особи, які подають інформацію від імені учасника оптового енергетичного ринку, належним чином уповноважені на такі дії;

3) точність та повноту інформації, що передається. Учасники оптового енергетичного ринку, які зобов'язані повідомляти дані, повинні вживати всіх можливих заходів для перевірки повноти, точності, своєчасності та достовірності даних, які вони подають через АПД. АПД мають забезпечити перевірку переданої інформації, виявляти відсутність обов'язкової інформації та помилки, а також запитувати та/або ініціювати повторну передачу виправлених звітів;

4) відсутність ризику пошкодження інформації у процесі передачі;

5) надання інформації до НКРЕКП у терміни, форматі та обсягах, встановлених Регулятором.

3.5. АПД встановлює та підтримує відповідні заходи для виявлення даних, які є неповними або містять помилки, допущені учасниками оптового енергетичного ринку. Якщо АПД перед поданням звіту про операцію виявляє помилку або пропуски, допущені учасником оптового енергетичного ринку, він не повинен подавати такий звіт про операції та повинен в найкоротші строки повідомити учасника оптового енергетичного ринку про деталі помилки або пропуску, щоб учасник оптового енергетичного ринку міг подати виправлений та повний набір інформації.

Будь-які виправлення помилок та пропусків, допущених учасниками оптового енергетичного ринку, здійснюються на підставі поданої учасником оптового енергетичного ринку виправленої інформації.

3.6. АПД встановлює та підтримує відповідні механізми для виявлення звітів про операції, які містять помилки та пропуски, допущені самим АПД, та їх виправлення. Якщо АПД стає відомо про помилки та пропуски, допущені самим АПД, він повинен в найкоротші строки подати правильний і повний звіт.

АПД має в найкоротші строки повідомити учасника оптового енергетичного ринку про подробиці помилки чи пропуску та надати йому оновлений звіт про операцію. АПД також має в найкоротші строки повідомити НКРЕКП про помилку чи пропуски.

3.7. АПД, які повідомляють дані, відмінні від їх власних даних, повинні мати механізм, який гарантує, що учасник оптового енергетичного ринку, від імені якого вони звітують, може отримати доступ до даних, наданих НКРЕКП, а також до повідомлень НКРЕКП з детальною інформацією про те, які дані було надано, та про результати звітування. Крім того, АПД повинні мати належні канали зв'язку з учасниками оптового енергетичного ринку, щоб вони були проінформовані про те, які дані були визначені НКРЕКП як недійсні, і яким чином вони мають бути виправлені та повторно надіслати до АПД для повторного подання до Регулятора.

3.8. АПД на запит НКРЕКП виконує періодичні звірки між інформацією, яку АПД отримує від свого клієнта або генерує від імені клієнта для цілей звітності про операції, та інформацією, яка надана до НКРЕКП.

3.9. АПД повинні мати структуру, яка забезпечує дотримання вимог, визначених цим Порядком, наявність механізмів внутрішнього контролю, управління ризиками та запобігання конфлікту інтересів, зокрема:

- людські та технічні ресурси, виділені для виконання функцій АПД;
- особу (осіб), відповідальних за впровадження зазначених механізмів, які мають достатній досвід і знання для належного виконання обов'язків;

механізми моніторингу та забезпечення відповідності вимогам цього Порядку;

механізми оцінки ризиків, з якими може зіткнутись АПД, та політику їх мінімізації, контролю та уникнення;

механізми, спрямовані на запобігання конфлікту інтересів із клієнтами. Такі заходи повинні включати політику та процедури для виявлення, управління та розкриття існуючих і потенційних конфліктів інтересів.

Якщо АПД передає частину своєї діяльності стороннім виконавцям, він повинен укласти відповідну угоду та гарантувати, що така угода забезпечує відповідність вимогам, встановленим цим Порядком.

3.10. АПД повинні надати Регулятору дані про контактних осіб (особи) (ППП, посада, телефони та електронні адреси) для виконання Регулятором своїх обов'язків та своєчасно оновлювати таку інформацію, у разі змін.

3.11. АПД забезпечує доступність контактної особи/осіб протягом робочого часу НКРЕКП.

3.12. АПД має надавати відповіді на запити, надіслані Регулятором, протягом терміну, зазначеного в запиті, і надавати будь-яку інформацію та документи, які НКРЕКП обґрунтовано вимагає для виконання своїх функцій.

3.13. АПД повинні відповідати вимогам, передбаченим цим Порядком.

3.14. На вимогу Регулятора АПД повинні надати звіт про відповідність, який містить інформацію про заходи, які вживав АПД для того, щоб забезпечувати безперебійне надання послуг та забезпечувати відповідність цьому Порядку протягом періоду, зазначеного у запиті НКРЕКП.

4. Призупинення та припинення статусу адміністратора передачі даних

4.1. НКРЕКП приймає рішення про призупинення статусу АПД у разі виявлення невідповідності вимогам, встановленим цим Порядком, порушення термінів, обсягу та порядку передачі даних, встановлених НКРЕКП.

4.2. Рішення про поновлення виконання функцій АПД приймається НКРЕКП після усунення невідповідностей, що стали підставою для призупинення виконання функцій АПД.

4.3. НКРЕКП приймає рішення про припинення статусу АПД (крім АПД, визначених законами України «Про ринок електричної енергії» та «Про ринок природного газу») з таких підстав:

за заявою АПД;

за наявності у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи (державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця) АПД;

за наявності інформації про здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України»;

у разі неусунення протягом 30 робочих днів невідповідностей, що стали підставою для призупинення виконання функцій АПД.

4.4. Регулятор оприлюднює на своєму вебсайті інформацію про винесення на засідання питання про прийняття рішення про призупинення/припинення статусу адміністратора передачі даних АПД, які повідомляють дані, відмінні від їх власних, не пізніше ніж за 1 місяць до прийняття відповідного рішення.

4.5. АПД, щодо якого Регулятор прийняв рішення про припинення статусу АПД, має право повторно пройти процедуру набуття статусу АПД не раніше ніж через 90 днів після припинення статусу АПД.

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ

ФОРМА ЗАЯВИ
про набуття статусу адміністратора передачі даних

RRM APPLICATION FORM

Дата подачі заяви

Date of application

Назва організації, яка подає запит на реєстрацію як АПД

Corporate name of the entity requesting registration as RRM

Код ЄДРПОУ

EDRPOU code

Веб-сайт

Web-site

Юридична адреса

Legal address

Фактична адреса

Actual address

ПІБ уповноваженої особи, яка відповідає за подачу заяви про
набуття статусу АПД

Name of the person assuming the responsibility of the application as RRM Administrator
as empowered in the Power of Attorney

Контактні дані особи, яка відповідає за подачу заяви про набуття
статусу АПД (номер телефону, електронна пошта)

Contact details of the person assuming the responsibility of the application as RRM
Administrator (phone number, email)

ПІБ особи, відповідальної за дотримання вимог АПД

Name of the person responsible for the compliance of the RRM

Контактні дані особи (осіб), відповідальної(их) за дотримання
вимог АПД (номер телефону, електронна адреса)

Contact details of the person(s) responsible for the compliance of the RRM (phone
number, email)

Інша релевантна інформація (за наявності)

Other relevant information (if applicable)

Згода на нерозголошення
конфіденційної інформації,
комерційної таємниці ТАК

Non-disclosure agreement of confidential information,
commercial secrets YES

ПІБ та посада особи, що підписала заяву

Name and function of the person who signed the statement